

בעת החדשה, היסטוריה של הרעיונות ופילוסופיה של ההלכה.

מדעי היהדות 51

איתמר גרינולד, יעקב דויטש, חנה כשר וישראל קנוהל (עורכים)
האיגוד העולמי למדעי היהדות, תשע"ו, 230 עמ'

בגיליון זה מאמרים אחדים בנושאים שונים: מקורותיה והתפתחותה של טכניקת פיצול הדוברים – "מי שאמר זה לא אמר זה" – המשמשת במדרשי חז"ל בתחום האגדה; השימוש בכתבי הרמב"ם בתעמולה הנוצרית של מומרים בימי הביניים; פשע ואלימות בקהילות ישראל בממלכת נבארה לפני הגירוש ממנה ב-1498; השימוש בעז כמטפורה בדגמים שונים של סיפורי גלות וגאולה בסיפורים עבריים מתקופת התלמוד ועד לספרות העברית החדשה במאה העשרים; הרב יהודה לאון אשכנזי ('מנז'ט') וחכמת ישראל בצרפת במאה העשרים; והיבטים משיחיים בדמותו של התנא רבי מאיר.

ציונות ומשחקי קופסה

1900-1948

גדי נפיר

יד יצחק בן צבי, תשע"ו, 179 עמ'

הספר עורך מסע בעקבות כחמישים משחקי קופסה מהמחצית הראשונה של

חשיבה משפטית בישיבות ליטא

עיונים במשנתו של הרב שמעון שקופ

שי עקביא וזנר

מאגנס, תשע"ו, 340 עמ'

ברבע האחרון של המאה ה-19 התחוללה בישיבות ליטא מהפכה אינטלקטואלית: שיטת לימוד חדשה כבשה את לבותיהם של תלמידי הישיבות בסערה. השיטה החדשה – מבית מדרשו של הרב שמעון שקופ (1859-1939) – התמקדה בלימוד התחום המשפטי של התלמוד, העלתה לדיון שאלות חדשות שלא נשאלו עד אז, ופיתחה חשיבה משפטית אנליטית מתוחכמת ומשוכללת שעסקה בנייתוח הנורמות והמושגים ההלכתיים והמשפטיים בספרות התלמודית ובהגדרתם. כל אלה הפכו את ישיבות ליטא למעין אקדמיות ללימודי המשפט התלמודי. בספר בוחן המחבר – חוקר המשפט והפילוסופיה של ההלכה ובוגר ישיבת 'חברון' – את מאפייניה של שיטת הלימוד החדשה באמצעות עיון במשנתו של הרב שמעון שקופ, מהיוצרים היותר מקוריים ומשפיעים בעולם הישיבות הליטאיות. הספר דן במאפיינים מרכזיים בחשיבה המשפטית ובתורת המשפט של הרב שקופ, ומתחקה אחר הדומה והשונה בין החשיבה הישיבתית לחשיבה המשפטית המערבית. משולבים בו נושאים כמו מחקר תלמודי, היחס בין חוק, משפט ותרבות, ותולדות ישראל